

UZASADNIENIE

Decyzją z 08.10.2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że P. M. podlega z tytułu umowy zlecenia z (...) M. C. obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym od 27.01.2014 r. do 27.06.2014 r. i od 07.07.2014 r. do 31.07.2014 r. oraz określił wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne za sierpień 2014 r. W treści uzasadnienia organ rentowy wskazał, że płatnik zawierał z P. M. umowy zlecenia na następujące okresy : od 27.01.2014 r. do 26.02.2014 r., od 27.02.2014 r. do 27.03.2014 r. , od 28.03.2014 r. do 28.04.2014 r. , od 29.04.2014 r. do 28.05.2014 r. , od 29.05.2014 r. do 27.06.2014 r. , przy czym w okresie od 27.01.2014 r. do 27.06.2014 r. nie posiadała innego tytułu do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych , które zwalniałyby ją z tytułu podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu umowy zlecenia u płatnika składek. W kolejnych okresach tj. od 07.07.2014 r. do 31.07.2014 r. , od 01.10.2014 r. do 29.10.2014 r. , od 13.11.2014 r. do 20.11.2014 r. , od 08.12.2014 r. do 22.12.2014 r. płatnik składek zawierał z P. M. umowy cywilnoprawne , którym nadawał nazwę umów o dzieło , przy czym w okresie od 07.07.2014 r. do 31 lipca 2014 r. nie posiadała ona innego tytułu do ubezpieczeń społecznych. W ocenie organu rentowego, w okresie od 07.07.2014 r. do 31 lipca 2014 r. P. M. nie wykonywała na rzecz płatnika składek umów o dzieło , lecz wykonywała umowy o świadczenie usług/umowy zlecenia. Tym samym P. M. z tytułu wykonywania umów zlecenia od 27.01.2014 r. do 27.06.2014 r. nie została prawidłowo zgłoszona do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego , natomiast z tytułu wykonywania umów o świadczenie usług , do których należy stosować przepisy o zleceniu ubezpieczona nie została zgłoszona przez płatnika składek do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego od 07.07.2014 r. do 31.07.2014 r. Ustalono również , że płatnik składek na podstawie przedłożonych do kontroli za ubezpieczoną rachunków do umów nie obliczył i nie rozliczył składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne oraz obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne od podstaw wymiaru tych składek za sierpień 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zaznaczył , że wystąpił do Narodowego Funduszu Zdrowia w Ł. o wydanie stosownej decyzji dotyczącej objęcia obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym w okresach: od 01.10.2014 r. do 29.10.2014 r. , od 13.11.2014 r. do 20.11.2014 r. oraz od 08.12.2014 r. do 22.12.2014 r. dla P. M. , w celu wymierzenia przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych należnych składek na ubezpieczenie zdrowotne od płatnika składek.

/decyzja k.15 - 19 plik I akt ZUS/

Płatnik składek złożył odwołanie od w/w decyzji, w którym wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i ustalenie, że ubezpieczona P. M. nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym jako zleceniobiorca u płatnika składek (...) M. C. , argumentując, że sporne umowy cywilnoprawne były umowami o dzieło. Ponadto odwołujący podniósł zarzut przedawnienia składek za okres od sierpnia 2014 r. objętych postępowaniem ZUS, w wyniku którego została wydana kwestionowana decyzja.

/odwołanie k. 3 - 9/

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie, podtrzymując dotychczasowe stanowisko w sprawie, a także o zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

/odpowiedź na odwołanie k.12 - 14/

Na rozprawie z 27.10.2020 r. pełnomocnik wnioskodawcy poparł odwołanie , a pełnomocnik ZUS wniósł o jego oddalenie oraz o zasądzenie od płatnika kosztów według norm przepisanych w kwocie ryczałtowej.

/e-prot. z 23.10.2020 r.: 00:01:12 - 00:05:23/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W 2014 r. ubezpieczona - P. M. zawarła z odwołującym się płatnikiem składek - (...) M. C. następujące umowy zlecenia :

- od 27.01.2014 r. do 26.02.2014 r.

- od 27.02.2014 r. do 27.03.2014 r.

- od 28.03.2014 r. do 28.04.2014 r.

- od 29.04.2014 r. do 28.05.2014 r.

- od 29.05.2014 r. do 27.06.2014 r.

Przedmiotem ww. umów było: redagowanie strony internetowej , tworzenie artykułów poświęconych Systemowi (...) Jakością ISO , przeprowadzanie procesu rekrutacji i organizowania rozmów kwalifikacyjnych oraz kontakt telefoniczny z klientami.

Z tytułu zawartych umów zlecenia ubezpieczona została zgłoszona do ubezpieczeń społecznych od 01.02.2014 r. i wyrejestrowana z dniem 01.06.2014 r.

W miesiącach: luty , marzec , kwiecień , maj , czerwiec 2014 r. płatnik składek wykazał za P. M. podstawę wymiaru składek w wysokości 2 335,60 zł.

/okoliczności bezsporne/

W okresie od 27.01.2014 r. do 27.06.2014 r. P. M. nie posiadała innego tytułu do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych.

/okoliczność bezsporna/

W dniu 07.07.2014 r. odwołujący się płatnik składek – (...) M. C. z siedzibą w Ł. - zamawiający zawarł z P. M. - wykonawcą, umowę cywilnoprawną nazwaną umową o dzieło. Zgodnie z treścią umowy , zamawiający zlecił , a wykonawca zobowiązał się wykonać na rzecz zamawiającego następujące czynności:

- opracowanie 29 artykułów dotyczących wdrażania i szkoleń z zakresu systemów zarządzania.

- opracowanie tekstów do pozycjonowania na temat normy PN - (...) (6 sztuk).

- napisanie artykułu na stronę www. djb - doradztwo.pl na temat normy PN - (...)

- branże - przyporządkowanie szkoleń i norm dostępnych na rynku.

- testowanie nowej strony (...).

- opracowanie nowego wzoru stron internetowych.

- napisanie referencji (50 sztuk).

- napisanie aktualności (20 sztuk).

- stworzenie prezentacji tekstowych.

- stworzenie prezentacji obrazkowych.

- napisanie tekstów mailingowych (19 sztuk).

P. M. zobowiązała się do wykonania ww. czynności nie później niż do dnia 31.07.2014 r. Jednocześnie zobowiązała się ona do wykonania czynności objętych umową z należytą starannością oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa , a także do udzielania na każde żądanie zamawiającego wszelkich informacji na temat przebiegu i wyników

wykonania czynności. Nadto P. M. przyjęła na siebie bezterminowo pełną i wyłączną odpowiedzialność za to ,że wykonane przez nią dzieło oraz materiały użyte do wykonania umowy nie naruszają i nie będą naruszać praw autorskich , ani jakichkolwiek innych praw osób trzecich oraz zobowiązała się do pokrycia wszelkich szkód , poniesienia wszelkich kosztów oraz zwolnienia zamawiającego z wszelkich zobowiązań powstałych w związku z niespełnieniem ww. warunków. P. M. zobowiązała się do nieujawniania i nieprzekazywania innym osobom danych i informacji dotyczących zamawiającego lub jego działalności , a także ,iż nie będzie wykorzystywać danych klientów zamawiającego , ani podmiotów z nim związanych w celach innych niż wykonanie umowy. Strony ustaliły ,że P. M. będzie przysługiwać wynagrodzenie w wysokości 1 986,00 zł brutto , które będzie rozliczane po wykonaniu przez zamawiającego wszystkich prac z danego etapu. P. M. zobowiązała się , w dniu wypłacenia wynagrodzenia ,do przeniesienia na zamawiającego wszelkich praw autorskich do dzieła.

/umowa k. 2 - 4 plik I akt ZUS/

W okresie od 07.07.2014 r. do 31 lipca 2014 r. P. M. nie posiadała innego tytułu do ubezpieczeń społecznych.

/okoliczność bezsporna/

Płatnik składek nie obliczył i nie rozliczył składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne oraz obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne od podstaw wymiaru tych składek za sierpień 2014 r.

/okoliczność bezsporna/

W okresie od 08.09.2014 r. do 31.12.2014 r. P. M. posiadała inny tytuł do ubezpieczeń społecznych - umowę zlecenie u innego płatnika niż kontrolowany.

/okoliczność bezsporna/

Powyższych ustaleń Sąd dokonał na podstawie wyżej powołanych dokumentów, które nie były kwestionowane w toku postępowania przez żadną ze stron, a i Sąd nie znalazł żadnych powodów, by czynić to z urzędu. Wskazać należy, że spór w niniejszej sprawie sprowadził się w istocie do odmiennej oceny prawnej, kwestionowanej umowy, nazwanej umową o dzieło, jakie płatnik zawarł z ubezpieczoną na okres od 07.07.2014 r. do 31.07.2014. Ustalenie bowiem, jakie umowy zostały faktycznie zawarte między stronami implikuje - obowiązek lub jego brak, objęcia ubezpieczeniem.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, oraz poczynionych na jego podstawie ustaleń, odwołanie nie jest zasadne i podlega oddaleniu.

Na wstępie wskazać należy ,że organ rentowy prawidłowo określił okres podlegania przez P. M. obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym od 27.01.2014 r. do 27.06.2014 r. Nie ulega bowiem wątpliwości ,że we wskazanym okresie płatnika oraz ubezpieczoną łączyły umowy zlecenia, które stanowiły stosowne tytuły do objęcia obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi. Osoby wykonujące umowę zlecenia podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym (tj. emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu) oraz ubezpieczeniu zdrowotnemu , a obowiązek tych ubezpieczeń powstaje od dnia oznaczonego w umowie jako dzień rozpoczęcia jej wykonywania i trwa do dnia rozwiązania lub wygaśnięcia tej umowy. Zgłoszenie zatem przez płatnika ubezpieczonej do ubezpieczeń społecznych od 01.02.2014 r. oraz jej wyrejestrowanie z dniem 01.06.2014 r. było działaniem nieprawidłowym , a tym samym Zakład Ubezpieczeń Społecznych prawidłowo określił okres podlegania przez P. M. ubezpieczeniom społecznym z tytułu zawartych z ww. płatnikiem umów zlecenia w ww. okresie.

Odnosząc się do zarzutu przedawnienia należy wskazać, że zaskarżona decyzja nie dotyczy kwestii wysokości zadłużenia płatnika składek, ale ustalenia podlegania ubezpieczeniu społecznemu P. M. z tytułu zawartych z płatnikiem umów cywilnoprawnych, które ZUS uznał za umowy zlecenia z obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym od 27.01.2014 r. do 27.06.2014 r. i od 07.07.2014 r. do 31 lipca 2014 r. oraz określił wysokość podstawy

wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne za sierpień 2014 r. Wobec powyższego należy uznać, że ZUS trafnie przyjął, że nie zachodzą przeszkody materialnoprawne i procesowe, w ustaleniu przez organ rentowy w decyzji podlegania ubezpieczeniom społecznym w okresach wstecznych, w odniesieniu do których należne składki nie zostały opłacone przez płatnika i uległy przedawnieniu. Pogląd taki wyraził SN w wyroku z 14.02.2017 r., II UK 708/15 (Legalis Numer 1580507), w którym stwierdził, że dopuszczalne jest zatem ustalenie w decyzji organu rentowego podlegania ubezpieczeniom społecznym (emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu) osoby wykonującej pracę na podstawie umowy zlecenia w sytuacji, gdy należności z tytułu składek na te ubezpieczenia, uległy przedawnieniu przed wydaniem decyzji. Stanowisko to w całości podziela Sąd Okręgowy rozpoznający n/n sprawę, traktując go jako własny. Z tych względów kwestia ewentualnego przedawnienia składek jest dla n/n postępowania obojętna.

Przechodząc do oceny zasadności merytorycznej odwołania Sąd Okręgowy zważył, że zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt. 4 i art. 12 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z 13.10.1998 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 266 z późn. zm.) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu.

Zgodnie z art. 8 ust. 2a w/w ustawy za pracownika, w rozumieniu ustawy, uważa się także osobę wykonującą pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy. Z mocy art. 13 pkt. 2 ustawy zleceniobiorcy podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od dnia oznaczonego w umowie jako dzień rozpoczęcia jej wykonywania do dnia rozwiązania lub wygaśnięcia tej umowy.

Zgodnie z treścią art.18 ust.1 i 3 ww. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe zleceniobiorców stanowi przychód, w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o świadczenie usług, jeżeli w umowie o świadczenie usług określono odpłatność za jej wykonanie kwotowo, w kwotowej stawce godzinowej lub akordowej albo prowizyjnie. Zgodnie z ust. 1a art. 18 w/w ustawy w przypadku ubezpieczonych, o których mowa w art. 8 ust. 2a, w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe uwzględnia się również przychód z tytułu umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowy o dzieło. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie wypadkowe stanowi przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych (art.20 ust.1 ww. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych). Podstawą wymiaru składek jest przychód faktycznie otrzymany lub pozostawiony do dyspozycji.

Natomiast zgodnie z treścią art.81 ust.1, 5, 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2015 roku, poz.581) do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne osób zatrudnionych na podstawie umowy o świadczenie usług, stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe tych osób, bez stosowania ograniczeń o których mowa w art.19 ust.1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

W przypadku gdy ubezpieczony uzyskuje przychody z więcej niż jednego tytułu do objęcia obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego, o którym mowa w art.66 ust.1 ww. ustawy o świadczeniach z opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacana jest z każdego z tych tytułów odrębnie (art.82 ust.1 ww. ustawy o świadczeniach z opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych). Zgodnie z treścią art.85 ust.4. ww. ustawy o świadczeniach z opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych za osobę wykonującą pracę na podstawie umowy zlecenia (...) składkę jako płatnik oblicza, pobiera z dochodu ubezpieczonego i odprowadza zamawiający, z zastrzeżeniem art.86 ust. 1 pkt 13a.

Należy też wskazać, iż jeżeli jedna osoba wykonuje kilka rodzajów działalności, z którymi wiąże się obowiązek ubezpieczenia społecznego mamy do czynienia ze zbiegiem tytułów do ubezpieczenia uregulowanym w art.9 ww. ustawy. W takich sytuacjach ustawodawca z reguły wskazuje, który z tytułów ma pierwszeństwo, czyli z którego z tych tytułów podlega się ubezpieczeniu z wyłączeniem obowiązku pozostałych tytułów. Zbieg obowiązków ubezpieczenia dotyczy tylko obowiązku ubezpieczenia emerytalnego i rentowego. Oba te ryzyka mają bowiem charakter ogólny, niezależny od konkretnego tytułu do ubezpieczenia. Ubezpieczonemu wystarczy zatem posiadanie jednego tytułu do ubezpieczenia, aby dane ryzyko było chronione. Ustawodawca w art.9 ww. ustawy podzielił tytuły do ubezpieczenia na dwie grupy: na te które bezwzględnie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia i nie mogą być z niego zwolnione (np. stosunek pracy) i pozostałe tytuły, które mogą być zwolnione z tego obowiązku. Jeżeli zbiegają się ze sobą tytuły „bezwzględne” obowiązek ubezpieczenia dotyczy każdego z nich, natomiast jeżeli zbieg dotyczy tytułu „bezwzględnego” z tytułem „ogólnym” obowiązkiem ubezpieczenia jest tylko tytuł „bezwzględny”. Wyjątek od tej reguły wynika z art.9 ust.1a ww. ustawy zgodnie z treścią którego ubezpieczeni wymienieni w ust.1 (m.in. pracownicy), których podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu stosunku pracy w przeliczeniu na okres miesiąca jest niższa od określonej w art.18 ust.4 pkt 5a, podlegają również obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z innych tytułów, z zastrzeżeniem ust.1b i art. 16 ust. 10a. Zatem reguła ta nie ma zastosowania do zbiegu stosunku pracy z wykonywaniem umowy zlecenia w przypadku tych ubezpieczonych, których podstawa wymiaru składki z tytułu np. umowy o pracę jest niższa od kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę (ustalonego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 roku o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz.U. nr 200, poz.1679). Osoby te podlegają obowiązkowi ubezpieczenia z posiadanych tytułów ogólnych (np. z umowy zlecenia) ex lege. Dochodzi więc do rozszerzenia obowiązku ubezpieczenia.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie była kwalifikacja prawna umowy zawartej na okres od 07.07.2014 r. do 31.07.2014 r. przez odwołującego się płatnika składek z ubezpieczoną P. M. , a mianowicie ocena czy była to umowa zlecenia (o świadczenie usług), czy też umowa o dzieło, a pochodną tego jest ustalenie obowiązku uiszczenia odpowiednich składek ubezpieczeniowych. Ocenie podlegała umowa zawarta w formie pisemnej, które została załączona do akt ZUS i podlegała ocenie przez organ rentowy w treści spornej decyzji.

Umowa zlecenia i umowa o dzieło to podstawowe kontrakty usługowe, konkurencyjne w stosunku do umowy o pracę. Różnica między tymi dwoma rodzajami umów jest dla podmiotów zatrudniających bardzo istotna, bowiem wiąże się z różnymi konsekwencjami prawnymi , a także finansowymi.

I tak np. podczas, gdy umowy o dzieło rodzą określone obowiązki z punktu widzenia ubezpieczeń społecznych odnośnie naliczania i odprowadzania składek ubezpieczeniowych tylko wówczas, gdy są zawierane z własnymi pracownikami, to umowy zlecenia pociągają za sobą skutki ubezpieczeniowe bez względu na to, z kim są zawierane - z własnym pracownikiem, czy z osobą z zewnątrz. Zatem jeśli dana umowa zostanie błędnie uznana nie za umowę o dzieło, ale za umowę zlecenia, to naliczenie w stosunku do niej składek na ZUS będzie niedozwolone, podobnie jak brak naliczenia składek w przypadku umowy zlecenia, która niewłaściwie została zakwalifikowana jako umowa o dzieło. Podkreślić należy, że decydująca jest treść, a nie nazwa umowy. Aby prawidłowo ustalić, z jaką umową mamy w danym przypadku do czynienia, tzn. czy jest to umowa zlecenia (o świadczenie usług), czy umowa o dzieło, należy kierować się jej treścią, zadaniem, jakie osoba zatrudniana ma do wykonania, czyli istotą obowiązków umownych, jakie osoba ta na siebie przyjmuje.

Wskazać należy, iż stosownie do art. 734 § 1 k.c. przez umowę zlecenia przyjmujący zlecenie zobowiązuje się do dokonania określonej czynności prawnej dla dającego zlecenie. Zgodnie z art. 750 k.c. do umów o świadczenie usług, które nie są uregulowane innymi przepisami, stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu. Ma to miejsce wtedy, gdy przedmiotem umowy jest dokonywanie czynności faktycznych, natomiast umowa taka nie jest unormowana w przepisach dotyczących innych umów np. agencyjnej , komisji itp. (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 8.10.2013 roku III AUa 401/13 LEX nr 1386066)

Zgodnie zaś z art. 627 k.c. przez umowę o dzieło przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia. Umowę o dzieło zalicza się do kategorii „umów rezultatu” i

przeciwstawia umowie zlecenia - jako „umowie o staranne wykonanie usługi”. W odróżnieniu od umowy zlecenia, umowa o dzieło wymaga, by starania przyjmującego zamówienie doprowadziły w przyszłości do konkretnego, indywidualnie oznaczonego rezultatu.

Tymczasem umowa zlecenia takiego rezultatu - jako koniecznego do osiągnięcia - nie akcentuje. Elementem wyróżniającym dla umowy zlecenia nie jest zatem wynik, lecz starania podejmowane w celu osiągnięcia tego wyniku / vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z 21 grudnia 1993 r. sygn. III AUr 357/93, opubl: Orzecznictwo Sądów Apelacyjnych rok 1994, Nr 6, poz. 49, str. 63; wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 26 stycznia 2006 r. sygn. III AUa 1700/05, opubl: Orzecznictwo Sądów Apelacyjnych rok 2008, Nr 3, poz. 5, str. 55; wyrok Sądu Najwyższego z 13 marca 1967 r. sygn. I CR 500/66; opubl: OSN 1968 r., Nr 1, poz. 5/.

Natomiast cechą konstytutywną dzieła jest samoistność rezultatu, która wyraża się przez niezależność powstałego rezultatu od dalszego działania twórcy oraz od osoby twórcy. Z chwilą ukończenia dzieła staje się ono niezależną od twórcy, autonomiczną wartością w obrocie. Takie stanowisko zajmuje także doktryna (W. Czachórski, Zobowiązania, 2007, s. 463; A. Brzozowski, Odpowiedzialność przyjmującego zamówienie za wady dzieła, Warszawa 1986, s. 15)/ Wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 7 maja 2013 r. sygn. III AUa 1136/12/.

Dokonując kwalifikacji konkretnej umowy należy w pierwszej kolejności badać, czy świadczenie będące przedmiotem zobowiązania ma cechy dzieła. Dzieło stanowi zawsze zjawisko przyszłe, jest czymś, co w chwili zawarcia umowy nie istnieje, lecz ma dopiero powstać w jakiejś określonej przyszłości. Rezultat, na jaki umawiają się strony, musi być z góry określony i może przyjmować zarówno postać materialną jak i niematerialną. Cechą konstytutywną umowy o dzieło jest, aby rezultat ten był obiektywnie osiągalny i w konkretnych warunkach pewny. Dzieło musi mieć indywidualny charakter i odpowiadać osobistym potrzebom zamawiającego. Podkreślenia także wymaga, że celem umowy o dzieło nie jest czynność (samo działanie lub zaniechanie), która przy zachowaniu należytej staranności prowadzić ma do określonego w umowie rezultatu, lecz samo osiągnięcie tego rezultatu. W umowie o dzieło chodzi zawsze o osiągnięcie umówionego rezultatu, niezależnie od rodzaju i intensywności świadczonej w tym celu pracy i staranności.

W umowie zlecenie zaś można wskazać rezultat, który powinien być osiągnięty, a podejmujący zlecenie powinien podejmować starania by go osiągnąć. Jednak w odniesieniu do umowy zlecenia po pierwsze nie da się określić zamierzonego rezultatu w sposób pewny, a po drugie nie sposób przewidzieć, w jakim stopniu zostałby on osiągnięty.

W odróżnieniu od umowy zlecenia, umowa o dzieło wymaga, by starania przyjmującego zamówienia doprowadziły do konkretnego, w przyszłości, indywidualnie oznaczonego rezultatu. Umowa zlecenia nie akcentuje tego rezultatu, jako koniecznego do osiągnięcia, nie wynik zatem (jak w umowie o dzieło), lecz starania w celu osiągnięcia tego wyniku, są elementem wyróżniającym dla umowy zlecenia, tj. przedmiotem istotnym (wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z 21 grudnia 1993 r. III AUr 357/93).

Sposób wykonania dzieła pozostawiony jest w zasadzie uznaniu przyjmującego zamówienie, byleby dzieło miało przymioty ustalone w umowie lub wynikające z charakteru danego dzieła. Przyjmujący zamówienie nie ma także, co do zasady, obowiązku osobistego wykonania dzieła, chyba że wynika to z umowy lub charakteru dzieła (np. dzieło artystyczne). Ryzyko nie osiągnięcia rezultatu zawsze obciąża przyjmującego zamówienie. Przy czym odpowiedzialność przyjmującego zamówienie w wypadku nie osiągnięcia celu umowy, jest odpowiedzialnością za nie osiągnięcie określonego rezultatu, a nie za brak należytej staranności /por. wyrok Sądu Najwyższego z 28 marca 2000 r., II UKN 386/99, OSNP 2001/16/522/.

A zatem z umową rezultatu mamy do czynienia wtedy, gdy spełnienie świadczenia przez dłużnika polega na doprowadzeniu do określonego efektu. W tego typu umowach jedynie taki stan będzie uznany za wykonanie zobowiązania. Z kolei z umową starannego działania jest związany obowiązek dłużnika działania w sposób sumienny w kierunku osiągnięcia danego rezultatu, przy czym już samo sumienne działanie jest spełnieniem świadczenia, niezależnie czy ostatecznie zostanie osiągnięty zamierzony rezultat czy nie. (K. B., K. G., Kilka mitów z zakresu teorii umów. G. Studia (...)/2/309-328, teza 2)

Należy podkreślić, że umowę o dzieło zdefiniowano w art. 627 k.c. jako zobowiązanie do wykonania oznaczonego dzieła za wynagrodzeniem. Starania przyjmującego zamówienie w umowie o dzieło mają doprowadzić w przyszłości do konkretnego, indywidualnie oznaczonego rezultatu, za wynagrodzeniem zależnym od wartości dzieła (art. 628 § 1, art. 629, art. 632 k.c.). Umowa o dzieło zakłada swobodę i samodzielność w wykonywaniu dzieła, a jednocześnie nietrwałość stosunku prawnego, gdyż wykonanie dzieła ma charakter jednorazowy i jest zamknięte terminem wykonania. Przyjmuje się, że rezultat, o który umawiają się strony, musi być z góry określony, mieć samoistny byt obiektywnie osiągalny i pewny.

Wykonanie dzieła najczęściej przybiera postać wytworzenia rzeczy lub dokonania zmian w rzeczy już istniejącej (naprawienie, przerobienie, uzupełnienie); takie dzieła są rezultatami materialnymi umowy zawartej między stronami, weryfikowalnymi ze względu na istnienie wad (wyrok SN z 3 listopada 2000 r. IV CKN 152/2000 OSNC 2001 Nr 4 poz. 63).

Poza rezultatami materialnymi, istnieją także rezultaty niematerialne, które mogą, ale nie muszą być ucieleśnione w jakimkolwiek przedmiocie materialnym. W każdym razie takim rezultatem nieucieleśnionym w rzeczy nie może być czynność, a jedynie jej wynik, dzieło bowiem musi istnieć w postaci postrzegalnej, pozwalającej nie tylko odróżnić je od innych przedmiotów, ale i uchwycić istotę osiągniętego rezultatu.

W niniejszej sprawie strony w spornym okresie tj. od 07.07. 2014 r. do 31.07.2014 r. zawarły umowę nazwaną umową o dzieło, w których P. M. zobowiązała się do: opracowania 29 artykułów dotyczących wdrażania i szkoleń z zakresu systemów zarządzania , opracowania tekstów do pozycjonowania na temat normy PN - (...) (6 sztuk) , napisania artykułu na stronę www. djb - doradztwo.pl na temat normy PN - (...), branże - przyporządkowanie szkoleń i norm dostępnych na rynku testowania nowej strony (...), opracowania nowego wzoru stron internetowych , napisania referencji (50 sztuk) , napisanie aktualności (20 sztuk) , stworzenia prezentacji tekstowych , stworzenia prezentacji obrazkowych , napisania tekstów mailingowych (19 sztuk), przy czym w istocie nie zostało wskazane na jakie konkretnie tematy ma pisać P. M. , co wyklucza możliwość przyjęcia, że dzieło zostało skonkretyzowane w zakwestionowanej umowie. Wykonywane przez P. M. czynności nie były nakierowane na osiągnięcie danego efektu, ale na dołożeniu należytej staranności. Wskazać także należy, że badana umowa była zawarta na z góry oznaczony czas (bo od konkretnego dnia do konkretnego dnia), co świadczy o jej okresowości, która również stanowi cechę charakterystyczną dla umowy zlecenia. W chwili zawierania spornej umowy P. M. nie знаła rezultatu jakościowego zawartej umowy. Postępowanie dowodowe nie wykazało również, aby czynności wykonywane przez nią wyróżniała jakaś indywidualna, szczególna cecha, lecz mogła je wykonywać również każda inna osoba posiadająca umiejętności pisania. Nie ulega również wątpliwości, że treść spornej umowy z dnia 07.07.2014 . była w istocie tożsama z wcześniej zawartymi między tymi samymi stronami umowami zlecenia.

Zdaniem Sądu w świetle poczynionych wyżej rozważań sporna umowa została prawidłowo zakwalifikowana przez organ rentowy jako umowa o świadczenie usług, do których znajdują zastosowanie przepisy o zleceniu w rozumieniu art. 750 k.c., a to z kolei powoduje konieczność opłacenia należnych składek, zarówno na ubezpieczenia społeczne, jak i na ubezpieczenie zdrowotne, zgodnie z zacytowanymi powyżej przepisami. Wysokość podstawy wymiaru składek nie była sporna pomiędzy stronami. Generalnie spór w sprawie dotyczył podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym i zdrowotnemu z tytułu umowy zlecenia u płatnika składek jedynie co do okresu, w którym wymieniona nie posiadała innego tytułu do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych.

Z tych względów, na podstawie art.477 14 § 1 k.p.c., Sąd Okręgowy oddalił odwołanie.

O kosztach postępowania Sąd Okręgowy orzekł w punkcie 2 wyroku zgodnie z zasadą wynikającą z art. 98 §1 k.p.c., tzn. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Stosownie do art. 98 § 3 k.p.c. do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez wykwalifikowanego pełnomocnika zalicza się wynagrodzenie, którego wysokość określono zgodnie z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz. U. z 2018 roku, poz. 265 ze zm.) na kwotę 180 zł.

S.B.